

TANTÁRGYI ADATLAP

NEMZETKÖZI POLITIKAELMÉLET

BMEGT35A028

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

NEMZETKÖZI POLITIKAELMÉLET

Azonosító

BMEGT35A028

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Bethlendi András	egyetemi docens	bethlendi.andras@gtk.bme.hu
----------------------	-----------------	-----------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Pénzügyek Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2018/19/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **5**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2020/21/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **5**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2022/23/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **5**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2018.06.27.) az 580.417/2/2018. iktatószámmon hozott 2. számú határozatával, amely érvényes 2018.09.01-től

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy fő célkitűzése, hogy a hallgatók képessé váljanak a nemzetközi politikai események és diplomácia több szempontú, kritikai elemzésére. A szemeszter során a hallgatók betekintést kapnak a nemzetközi politikaelmélet főbb irányába, valamint az azok mögött álló történelmi folyamatokba. Ezáltal az egyes elméleteket képessé válnak kontextusba helyezni, valamint a gyakorlatban értékelni.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. a nemzetközi politikaelmélet fogalomrendszerét,
2. a legfontosabb nemzetközi politikaelméleti összefüggéseket és elméleteket,
3. a főbb irányzatok történelmi kontextusát, kialakulásuk és alkalmazásuk gyakorlati hátterét.

Képesség

1. önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
2. megérteni és használni a téma jellemző szakirodalmát, forrásait,
3. arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven,
4. a kritikus, analitikus gondolkodásra komplex problémarendszerben.

Attitűd

1. nyitott a nemzetközi politikaelmélet irányzatainak és kontextusának megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
2. együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
3. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
4. nyitott a kritikai gondolkodásra.

Önállóság és felelősség

1. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
2. gondolkozásában az analitikus és kritikai megközelítést alkalmazza, a teljes kontextus tanulmányozása után.

Oktatásmódszertan

Előadások, számítási gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Az előadások prezentációinak anyaga, ami a félév során folyamatosan fog feltöltésre kerülni.
- Mingst, Karen A.: A nemzetközi kapcsolatok alapjai. Budapest, Napvilág Kiadó 2011.
- Kiss J. László: Változó utak a külpolitika elméletében és elemzésében. Osiris, Budapest, 2009.
- Jackson, Robert- Sörensen, Georg: Introduction to International Relations (Theories and approaches.) Oxford University Press. Third Edition. 2007.
- Kagan, Robert: Édenkert és hatalom (Biztonság a XXI. században). Zrínyi Kiadó, Budapest, 2007.
- Kennedy, Paul: A XXI. század küszöbén. Napvilág Kiadó, Budapest, 1997.
- Kennedy, Paul: A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
- Kissinger, Henry: Diplomácia. Panemex-Grafo, Budapest, 1998.
- The material of the slideshows of the lectures, which will be continuously uploaded during the semester.
- Mingst, Karen A. : A nemzetközi kapcsolatok alapjai. Budapest, Napvilág, 2011.
- Kiss J. László : Változó utak a külpolitika elméletében és elemzésében. Osiris, Budapest, 2009.
- Jackson, Robert- Sörensen, Georg: Introduction to International Relations (Theories and Approaches.) Oxford University Press. Third Edition. 2007.
- Kagan, Robert: Édenkert és hatalom (Biztonság a XXI. században). Zrínyi Kiadó, Budapest, 2007.
- Kennedy, Paul: A XXI. század küszöbén. Napvilág Kiadó, Budapest, 1997.
- Kennedy, Paul: A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
- Kissinger, Henry: Diplomácia. Panemex-Grafo, Budapest, 1998.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy félév végi írásbeli teljesítménymérés alapján történik. Félév közben opcionálisan részt vehetnek a hallgatók egy írásbeli teljesítményértékelésen a kötelező anyag nagyjából 50%-át lefedő anyagrészből (a történeti részekből). A résztvevők a félév végi teljesítményértékelésnél be- számíthatják a félévközi írásbeli eredményüket az összpontszámba.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Opcionális zárthelyi dolgozat: a 7. héten opcionális zárthelyi dolgozatot írhatnak a hallgatók a történeti ré- szek- ből (1-6. hét anyaga). Aki teljesíti, annak a félév végén csak az elméleti részekből (8-14. hét) kell vizsgáznia. A félévközi zárthelyi dolgozat 50 pontot ér (60 perc, 50 pont), és kiváltja a vizsgán a történeti részekből feltett kérdéseket. A beszámítása is opcionális, tehát a hallgató akár megírhatja a vizsgaidőszakban a teljes vizsgát is, és a kettő közül a jobbik pontszámot kapja meg az összesítéshez. A zárthelyi esszékérdésekből áll, vala- mint egy teszt részből a leglényegesebb fogalmak, személyek és évszámok tekintetében. B. Vizsgaidőszakban

végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Félév végi írásbeli vizsga: A vizsga struktúrája: 90 perc 100 pont. A tartalma fajsúlyosan esszékérdések, ezen- kívül teszt a legfontosabb fogalmakból, személyekből és évszámokból. A történeti (1-6. hét) és az elméleti (8-14. hét) részek közötti felosztása a vizsgának 50-50% (50-50 pont).

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Opcionális Zh a történeti részekből (1-6. hét anyaga): 50%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- Év végi írásbeli vizsga: 100%
- Azoknak, akik a félévközi Zh eredményét beszámítják, a félév végi írásbeli vizsga elméleti részeiből (8-14. hét): 50%

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.3. pont szerint megszerezhető pontszám legalább 50%-át elérje a hallgató. A vizsga megírásának feltétele az aláírás megszerzése. A megszerzett aláírás a TVSZ szerinti időtartamig érvényes.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	91–95
Jó	76-90
Közepes	61-76
Elégéséges	40–60
Elégtelen	40

Javítás és pótlás

A félévközi zárthelyihez nem tartozik minimumkövetelmény, pótlása nem lehetséges.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Részvétel a kontakt tanórákon 14×4 = 56

Felkészülés a teljesítményértékelésre 94

összesen

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2018.09.01-én, érvényes 2018.09.01-től

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok syllabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Bevezetés a Nemzetközi Kapcsolatok világába. Miért érdemes tanulni erről? A diszciplína kialakulása, változásai, áttekintés a fejlődési ívről.
- 2 Ókori és középkori gondolkodás az államokról, háborúról, békéről (Hérodotosz, Thuküdidész, Arisztotelész, Platón, a középkori Európa politikai gondolkodása, keresztény gondolkodók stb.).
- 3 A modern állam, diplomácia és nemzetközi jog kialakulása valamint az ehhez kapcsolódó alapfogalmak (Machiavelli, Bodin, Grotius, Hobbes) a vesztfáliai békéig (1648).
- 4 Az európai erőegyensúly elmélete és gyakorlata a 17-18. században, „diplomáciai forradalom”, „monarchia universalis”, az államelméletek változása (Sully, Locke, Montesquieu, Nagy Frigyes, Kant stb.).
- 5 Nemzetközi rendszer a hosszú 19. században: a francia forradalomtól az első világháborúig. Egy világirodalom ideológiája és gyakorlata. A gyarmatosítás ideológiája. Szövetségi rendszerek. Liberalizmus, konzervativizmus, marxizmus.
- 6 A 20. század nemzetközi politikai rendszerei: multipoláris és bipoláris világ. Idealizmus. A posztdemokratikus elméletei: a Hidegháború, mint nemzetközi rendszer. A 21. század rendszere és konfliktusai, aszimmetrikus konfliktusok, hibrid háborúk stb. Thuküdidész csapdája napjainkban?
- 7 Évközi opcionális ZH a történeti részekből (főbb események, nevek, alapfogalmak, folyamatok).
- 8 A nemzetközi jog és létrejötte. Nemzetközi közjog vs. magánjog. A nemzetközi jogközösség. A nemzetközi közjog forrásai, alanyai. A nemzetközi jogi és gazdasági kapcsolatok alapintézményei. Szupranacionális politikai és gazdasági entitások.
- 9 Realizmus a nemzetközi politikában. Klasszikus realizmus. Neoklasszikus realizmus. Stratégiai realizmus. Neorealizmus.
- 10 Liberalizmus a nemzetközi politikában. A liberális kiindulópont. Szociológiai liberalizmus. Interdependencia liberalizmus. Intézményi liberalizmus. Republikánus liberalizmus. Neoliberalizmus. Röviden az utópikus idealizmusról.
- 11 Szociálkonstruktivizmus. Konstruktivizmus mint társadalomelmélet. Konstruktivizmus a nemzetközi kapcsolatokban.
- 12 A marxista-leninista elméletek, internacionalizmus (klasszikus liberális vs. marxista), neomarxizmus, neogramscianizmus.
- 13 Angol Iskola.
- 14 Posztdemokratikus elméletek, új viták.
- 15 Póthét

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Pénzügyek Tanszék vezetője hagyja jóvá.